

Koulousi

Olo Iyoswo loso Poul A'amu Koulousi somne'no Mti'mokumentisofoho.

Olo Hungkuno Simo'mjofoho.

Jisas ahwomomne'no nto simentiso sohonta soswo *tiwenti-nain'nji* (29) *teti-wan'nji* (31) nto uyakolo'mentisopolikeno olo iyoswo loso Poul kako a'amu Koulousi somne'no mti'mokumentisofoho. I oso'no ango Koulousi hopo sopo ne'no a'amu 'Apousel' Sohwife Syoho iyoswo somo Poul oso ango Koulousi sopo i'mofayo so'no mamti'mokinyofoho. Oso iyoswo mti'mokiyo hwapingoso olenoho. Ango Koulousi sopo a'amu *Nousitik* osohwa humunyoponoho. Oso a'amu hiso hofiko Jisasimo iningkunyo Koulousinjo sofe simeho hi'ntnnonohino somo wonyo umokontaningkofi Poul kako olo iyoswo loso hofikimo ito'no mihwajiyone mti'mokumentisofoho. Iyoswo homo lomjo hungkuno simo'mjoso olenoho. Jisas sohwo yo'mayo hopi'nonohino somo yakolo'nyo hweho. Olo iyoswo hiloso Poul kako ango Loum sopo impojoho yonto mti'mokumentisofoho. Oso'no nakwo olo hungkuno homo lomo atofu lihwasu tifi uningkohwano.

1 ¹⁻² Ngko Pouli'ni Kilais Jisasiye hungkuno a'amumo uyohojiku'mofo (*apousel*) syoho'njo hwo'nyoho. Anitu olo syoho loso'no kakoe huno mta'ni nihwosopo'mentisofoho. Ngko'nji neningkwa'wehwo Timouti'nji nekwo nohumentai olo iyoswo loso sekwo a'amu Koulousi sokune'no mti'mokalokuhwayo. Sekwo Anituye a'amu soku Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyontifi kakine'no yokumpohn'nyo lohokwofo. Oso'no emo'ningkohoho. Naningkwohwo Anitu kako sekumo yo'mayo wopingo selohofihwosi sekwoe simeho pompenjiyo wosejapmmontonoho. Oso'no emo'ningkohoho.

**A'amu Koulousiso hofiko Anitumo simeho
hi'ntnnono uyimentohofoho.**

³Nekwo jomo ujoso engolopohamo nekwo sekune'no isamoyoka nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisiye Mpohune'no isamoyoka ulalokuhwoyo. ⁴⁻⁶Hwapingoso sekumne'no hungkuno ole upo'nalokuhwayo. Hohonta simo'mo ne'mo Anituye hungkuno wopingo se'ma'mentiso sohonta sekwo haloho po'mentohofoho. Yo'mayo wopingo Anitu sekumne'no selohofone so'no ahwomomo womantifeho. Oso'no sekwo Kilais Jisasimo simeho hi'ntnnono nehopi uyontifi Anituye hwe moya'mi hopi'nonohino soku sekwo simeho afa inalokwofo. Anituye hungkuno wopingoso se'ma'mentiso hopaso ango yawojo'meemo u'malofoho. Hungkuno wopingo loso upa'nontifi yahino wopingo yalokwofo. Sekwo oso hungkuno simo'mo upa'nimentohofoho sohonta Anitu sekumo sefo'mayo'ne so'no huno seyahoningki oso yahino wopingo somo ema'mentohofoho. ⁷Epeefilos sohwo kako Anituye hungkuno wopingo hiso losetihwamentiso so'no sekwo kakine'no huno seyohoho. Osohomo nekwo kakine'no simeho afa uyalokuhwoyo. Kako Kilaisiye syoho ulohofiyo wopingo hweho. Kako nekwo'nji syoho afa'nonohino hweho. Kako hofiyo efo'mawo'ningkiso sohwo Kilaisiye syoho somo wopingo mokosyohumawo'ningkohoho. ⁸Anituye Towahuno Wopingo kako sekumo simeho afa inyo yahino wonyoangkafo sejapmmentiso so'no Epeefilos kako elimentisofoho.

**Poul kako a'amu Koulousi somne'no Anitu yokumpohn'nyo
utofo'ne Anitumo jomo ulimentisofoho.**

⁹Oso hungkuno homo somo simo'mo upo'nontai nekwo oso homo somo Anitumo sekumne'no jomo ulomawo'ningkuhwoyo. Olo so'no jomo ulalokuhwayo,

Anitu sekwo yo'mayo ifitne'ento limentisoso sekwoe hunomo womehu'meesesyono.

Anituye Towahuno Wopingo sohwo kako nosefo'mahoningkuhwosi sekwo Anituye yahino wopingo so'no huno wopingo tipemafikui Anituye hunomne'no huno waseyimontonoho.

Oso'no jomo ulalokuhwoyo. ¹⁰Oseso yo'mayo yahino wopingo nakwoe Hwe Engo hi umo'none somo sekwo iningkafijoso sekwoe yahino humayoso kakoe simeho wopingo umokantifeho. Yo'mayo syoho sekwo ifijoso ne umo'nimontonoho. U sekwo Anitumne'no huno seyososo oso hunoso engo umo'nimontonoho. ¹¹Olo so'nji sekumne'no jomo ulalokuhwoyo. Nakwoe Hwe Engo sohwoe yokumpohn'nyo wonyoangkafoso kako yokumpohn'nyo setofihwoso'no sekwo yokumpohn'nyo lohofikui yo'mayo tango se'mahwoso'no sekwo simeho

wopingo'nji wohumantifeho. ¹²Oseso simeho wopingo'nji nohumafikui naningkwowho Anitumo isamayoka ulantifeho. Hwapingoso kako kakoe mehomi somne'no yo'mayo wonyoangkafo ulohofoneso mapitnne'ento imentisoso sekwo mayoso hoponoho. Oso hiso Anituye a'amu hopi'nonohino hn'nwi pomponahopo humalohwone hn'nwi nakwo womantanoho. ¹³Hohonta mewoso sohwafe kaningkwowho Seten kako sikwo'mjoho'mo yokumpohn'nyo nemokosyohumamentisofoho. I olohonta Anitu kako kakoe Hwomu anga'nohino sohumne'no umo'nalokunjo sohwoe temtitofomo menehumaji'mentiso hn'nwi pomponahopo humalohwono. ¹⁴Honingkano wonyoso nakumo nokilo'mokomokonesyoh umentaningki Anituye Hwomu Jisas kako nakwoe honingkano wonyoso wae enaofonto nakumo isihutofonema'mentisofoho.

Kilais kakoe yahino'nji syoho ntnne hungkunofoho.

¹⁵Nakwo Anitu sohomo muhwonyo'njo iwo'ningkuhwone sohwo kakoe Hwomu Kilais a'amu uhwonimentohoho sohwo kako Anitu'nji nihu'no afafoho. Anitu kako nakwoe hwaho yo'mayoso mamti'mokumentiso sohonta Jisas Kilais kako humamentisofoho. ¹⁶I Anitu kakoe Hwomumo ulahoningki Kilais huhwo sohwo yo'mayo ahwomomjo hwahoponjo kako mti'mokumentisofoho. Yo'mayo uhwonivo'ningkuhwone so'nji yo'mayo muhwonyo'njo iwo'ningkuhwone so'nji kako mti'mokumentisofoho. Kako Seten'nji kakoe towahuno wonyo sohwanji mti'mokumentisofoho. Kako a'amu ahwomomjo sohwo mokosyohumayo sohwanji a'amu hwahoponjo sohwanji mti'mokumentisofoho. Yo'mayo hopi'nonohino mti'mokumentisoso Anitu kako Kilais kakimo enjwa'mo ho'nahumentisofoho. ¹⁷Yo'mayo mti'mokumentisoso kako hwapingo hweho. Kakoe yokumpohn'nyo'nji yo'mayoso huli'mokomokosyohumawo'ningkiso hweho. ¹⁸Nakwo kakine'no iningkawo'ningkuhwone so'nwi kakoe a'apaho'nwoho oso'no Jisas nakwoe hwe mnokino engo'njo hweho. Nakwoe songo humayoso kako hwapingo hweho. Kako poyo pe'ningkahoningki Anitu kakimo nihu'no si'momo ne'mo ulika'mentiso so'no kako yo'mayo hopi'nonohino somo uyakolofonto mokosyohumayo hweho. ¹⁹Anitu kako kakoe Hwomu Jisasimo uhwosopo'mentisoso nje huno nje humayoso kako hopi'nonohinoso womano lonto uyimentisofoho. Ose uyimentisoso Jisasi'nji kaningkwowho Anitu'nji sikoe humayo nihu'no afafoho. ²⁰Yo'mayo ahwomomjo so'nji hwahoponjo so'nji Anituye mangohwa imo'nimentihwoni'nwoho. I oso'no nakwo Anituye mango sohwanan'imne'no Anitu kako simeho afa unano lahoningki Jisas kaningkwowhoe hunomo iningkwahoningki iyo hwojiyafiku'nnyo somo a'amu sohwa Jisasimo fonjinto'ofosyahoningkofi Jisas kakoe honiyo usihuma'mentiso so'no Anituye simeho pompengo ifisyimo'mentisofoho.

Oso'no Anitumo u'mayo'ne honingkanoso nakumne'no hwosampo'mentisofoho.

²¹U sekwo soku hohonta sekwo huno wonyo'nji nohumantifi honingkano wonyo imotofo so'no Anituye mango sohwasi Anitu'nji mohumammotofo kuyoho. O'o sekwo ikanopo humamotofo kuyoho. ²²I olohonta Anituye hwomu sekumne'no poyo pe'nimentiso so'no Anitu kakoe a'amu ne kako'nji mokotiku'nyo'ne mesehumati'mentiso kuyoho. Oso'no Anitu sehwasopo'mentiso soku kakiyepono ipesemotasihwosi osopo sekwo honingkano wonyo ane'njo wohumantifeho. Sekwo Anituye simanopo lohofikuji wonimango masenonehoho. ²³I sekwo syoho ole fiyimno, Anituye hungkuno ne somo sekwo simeho hi'ntnnono uyikuj kakoe honingkanomo yokumpohn'nyo fikemokosalohopmno. Yo'mayo hwahoponjoso honingkano hwasyomo ipesomotaweloho. O'o, yo'mayo hungkuno wopingo upa'nimentohoho somo nusikwajikutoho. Hungkuno hiloso a'amu hopi'nonohino olo hwaho lopo humalofo sohwaso u'mayo'nefoho. Ngko Pouli'ni olo hungkuno wopingo homo losomne'no syoho ulohofiyi hwo'nyoho.

Poul kako a'amu Koulousi somo ufo'ma'mentisofoho.

²⁴Ngko sekumo sefo'mayo'ne tohino malokwe so'no simonyo yalokweno. Hwapingoso sekwo Anitumo iningkawo'ningkohoho soku sekwo Kilaisiye a'apaho fehohnjo kuyoho. Kilais kakoe a'apaho hn'nimo humaso so'no nakwo a'amumo ufo'mayone tohino malokuhwone so'no Kilais huhwo tohino malofoho. Oso tohino Kilais malokunjoso ngko moi'wo esojwafo'neso ufo'malokweno. ²⁵Anitu kakoe a'amu ne sokune'no syoho esotihwayo'ne nihwosopo'mentiso hwo'nyoho. Oso'no sefo'mayo hiso'no kakoe hungkuno hopi'nonohinoso wolosetihwamne'no yohono. ²⁶Hohonta olo hungkuno hiloso nihu'no hiyaso'mo wo'mojo so'no a'amu simo'mo ne'mta'ango hopi'nonohinoso mupa'nimmentohofofoho. I olohonta Anituye a'amu ne sohwasamne'no olo hungkuno hiloso utihwa'nyopo nto i'mofapohoho. ²⁷Olo hungkuno hiyaso'mo wo'mojo loso olenoho. Kilais kako sekwoe simehomo humaho. Oso'no hwangku sekwo Anitu'nji wonyoangkafopo humayo'ne sekwo hontohumalofo. Olo hungkuno wonyoangkafo loso a'amu Juta somne'nohini'maho. O'o, a'amu temtitofo hopi'nonohino soku upa'nifitne'ento lonetihwamentisofoho.

²⁸Oso'no nakwo Jisas Kilaisimne'no a'amu hopi'nonohino sokumo hungkuno yoloho'nohini losetihwalokuhwono. I nakwo a'amu anga'no anga'nohino olo hungkuno loso huno hofiyo ehohosasiyo'ne so'no huno pi'ningo engo syafisiyo'ningkuhwono. Hwapingoso nakwo ole namo'ningkohoho. A'amu nihu'no hopi'nonohinoso hofiko honingkano wonyomne'no i'waho ikuji Kilaisimo iningkayo yahinoso engo imo'ningkuhwoso'no hofiko a'amu ne imo'ningkuji Anitumo

u'mapitne'entani syoho engo yalokuhwono. ²⁹Olo syoho tohohmtnno'njo yalokwe loso nje yokumpohn'nyo'nji'maho. O'o, Kilais Jisas kako kakoe yokumpohn'nyo ntapmmentiso so'nji yalokweno.

A'amu Koulousiso hofiko simeho hi'ntnnono yokumpohn'nyo uyikujono yo'mayo hungkuno hwasyo somo wae weemopife.

2 ¹Sekwo upa'nimno. Ngko sekumne'no a'amu Laoutisiyanta'ango sohwa hnnonji a'amu nom'ne nje simano manohonyo'njo imotofo sohwa hnnontne'no syoho engo yalokweno. Syoho engo hiso olenoho. Mphumo sekumne'no jomo engo ulalokweno. ²Ole so'no nimo'ningkohoho. Sekwo yokumpohn'nyo ito'ningkuji simeho finimno. Sekwo Jisas Kilaisimne'no huno ehohosahiningkuji Kilais ne sohune'no huno waseyono. Anituye hungkuno hiyaso'mo wo'mojoso olohifofo. Kilaisiyoho. ³Yo'mayo huno wopingo hiyaso'mo wojoso wotipema'mo liso'manji u Kilaisimo weho. Osohumta'ni wotipema'monnoho. Anituye huno mikunimposo hopi'nonohinoso Kilaisimo ehuhnnawo'nnyo hweho. ⁴A'amu fihwo kako sekumo hwasyo hungkuno afofo'njo selihwoso'no sekwo mopiwasiyo'ne olo hungkuno loso ngko yolohoso selalokweno. ⁵Ngko sekwo'nji mohumayo hwo'nyoho. I oso'no u nje huno somo ngko sekwo'nji hopa humaleno. Sekwo Jisas hne'no simeho hi'ntnnono engo uyontifi kakoe syoho hofiyo yalokwofo so'no simonyo yalokweno.

Nakwo Jisasimo ufohi'nontani songo ne'no humayo'neso nto ma'malohwono.

⁶Kilais Jisas sekwoe Hwe Engo imo'nimentiso so'no sekwo kako'nji hano femoyimno. Sikuno huhwo huhwi yo'mayo se'maso so'no Jisas sefo'mayo'ne so'no fisyafihupmno. ⁷Iyo kako hwahopo nta'ni afofo, mijo, yo'mayoso mawo'ningkiso pa'nyoso nakwo Jisas mta'ni yokumpohn'nyo nomehwasi nakwo iyo hopa engo imo'ningkuhwasi yokumpohn'nyo wolohofano. Oso pa'nyo nakwo hungkuno wopingo losetihwamentihwone somo simeho hi'ntnnono engo uyimno. Yo'mayo Anitu sekumne'no imentiso so'no sekwo isamoyoka ulikuji sekwoe simehomo engo weesemofihwono.

⁸A'amu hwasyo hungkunonji ifofo hungkuno'nji nomokokilo'mokokosesyohumanoho. Oso a'amu ose sohwa hofiko a'mane hungkuno'nji hwahoponjo hungkuno ntnne'no wolosetihwantife'no yohoho. Hofiko Kilaisiye hungkuno masejofoho. Oso'no sekwo huno ito'no syafisyikujoni sekwo i'waho nto'no fiyimno.

⁹Hwapingoso Anitu kakoe yokumpohn'nyo kakoe huno hopi'nonohinoso Kilaisiye a'apahomo ehuhnnamo'nnyofoho. Kilais kako a'amu hwahoponjo sofe a'apaho manto olopo humamentiso sohwo Anituyoho. ¹⁰Oso'no sekwo Kilaisi'nji humalofo soku Anitu

kakoe yokumpohn'nyo nto seloho'maho. Kilais huhwo sohwo kako yo'mayo towahuno yokumpohn'nyo somo mokosyohumawo'ningkiso hweho. ¹¹A'amu Juta sohwa nakwo Anituye a'amu hwona'nyoho lontifi a'apaho sihu kolo'nimotofo hwafoho. I oso'no sekwo Kilaisi'nji humalofo soku sekwo Kilaisiye yahino wopingoso a'apaho sihu kolo'nyo yahino somo uyohopo'mentohofofoho. Oso'no sekwoe a'apahomo makolo'nnyo kuyoho. O'o, sekwo huno wonyo so'nji honingkano wonyo so'njimo hotijwamo'nnyo hwasoho. Oso'no hwahoponjo yahino wonyo yokumpohn'nyo oso mta'ni Jisas kako sekumo isihutofosema'mentisofoho. ¹²Mijo kiyomayo huyo'mango so'no wosyofisyano. Mijomo kesojisyasiyoso olenoho. Nakwoe honingkano wonyo somne'no Jisas pe'nimentiso hopa pe'nalokuhwono. I mijo mta'ni likafoso Jisasimo Anitu ulika'mentiso hopaso nakwo likofalokuhwono. Nakwo Anituye yokumpohn'nyo hisomo simeho hi'ntnnono uyalokuhwone so'no Anitu kako Jisasi'nji songo humayo'neso nelikofalofoho. ¹³Hohonta sekwo sekwoe honingkano wonyo somo mohotijwaofe sohonta sekwo temtitofo kengo soku Anituye hungkunomo tifi miningkayo so'no sekwo Anitumo u'mayo'ne honingkanoso nihu'no awonoho. Osohonta Anitu sehonimentisoso sekwo honingkano wonyo somo humantifi poyo pe'ningkohofo hopa humentaningkofi sehonimentisofoho. I olohonta Jisas kakoe songo humayoso sejopahoningki Anitu songo semokonto sekwoe wonyo wae yasemo'mentisofoho. ¹⁴Oso honingkano hungkuno Anitu Mousesimo uyimentisoso mokilo'mokosyohumanyo somo nakwo hwotoho hmentihwone so'no hungkuno hiloso sekwo wonyo kuyoho nalimojofoho. Yo'mayo honingkano wonyo nakwo imotohwoneso Anitu nomanto Jisasiye iyo hwojiyafiku'nnyo somo meho'nasyonto moi'wo imokumentisofoho. ¹⁵Kilais kako iyo hwojiyafiku'nnyomo poyo pe'nimentiso sohonta kako Seten'nji mewoso sofe yokumpohn'nyoso moi'wo imokumentisofoho. Anitu nje mango hwamo utihwa'nyopo uyakolofohofoho ulahoningki Seten kako wonimango unimentisofoho.

Nakwo Jisasi'nji poyo nto sape'nimentihwonefoho.

¹⁶Anitu kako yo'mayo naloho'mentiso so'no a'amu sekumo wosopayo'ne u mijo'ne honingkano hungkuno selifijo'manji osomo sekwo tifi iningkakutoho. U sekwo yo'mayo wosopayo nyo'neso u Sikuno Engo somo muhwonyo'ne u hamno songo somne'no mosyafisiyo'njo sikuno iyoho humayo somo muhwonyo'ne oso'no yoka selifijo'manji sekwo osomo haloho upekutoho. ¹⁷Hohonta oso yahino imotofoso swo'nohinoho. Tifi imo'none so'no netihwayo'nefoho. I olohonta Kilais kako poso sohwo yahino ne somo hwapingo hweho. ¹⁸A'amu fihwo kako kakoe yofe monje poji yasyonto kako ahwomomjo a'amu sofe yofe ho'nomawo'ningkiso so'no selihwoso'no u ngko wojo uhwoningkohe

so'no ngko sekumo sehwofilo'nnyo hwo'nyoho. Ose seloso'manji sekwo oso hwoe hungkunomo haloho pekutoho. Oso hwe huhwo sohwo sekwo kakoe honingkanomo miningkayo so'no kako sitofo noselihwoloho. O'o kakoe a'apahomne'nohino syafisyiwo'ningkiso hweho. Yokumpohn'nyo imo'niwo'ningkiso hweho. ¹⁹Oso hwe huhwo sohwo kako Kilais nakwoe Hwe Engo sohomo mufohi'nyo hweho. I nakwo Jisasimo ufohi'nyo hn'nwi nakwo kakoe a'apaho'nwoho. Kako nakwoe mnokino engo'njo hweho. Nakwoe mnokino engo'njo huhwo sohwo kako kakoe a'apaho hn'nimo yokumpohn'nyo yano nejapiwo'ningkisosso nakumo mehuli'mokonasyiwo'ningkohoho. Oso'no kako kakoe a'apaho hn'nimo Anituye yokumpohn'nyo'nji huno wopingo'nji nejaponto sokafo nemokalofoho.

²⁰Sekwo Kilaisi'nji sape'nimentohoho so'no Seten sohwo mewoso sohwanji hofiko sekumo yokumpohn'nyo mosemokosyohumafitnnehofo. I oso'no sekwo hohontajo honingkano hungkunomo iningkafijo so'no sekwo hofikimo enjwa'mo humalofo. ²¹Olo honingkano hungkuno lomo sekwo peho'ne iningkowalokwofo. Sekwo yo'mayoso ahomo nomokosyohumafikutoho. Yo'mayo wosopayo noningkutoho. Yo'mayo somo nopm'mokukutoho. ²²Hungkuno hiso a'amu hofikoe huno mta'ni syafisyontifi lonetihwalokwofo. Yo'mayo hwahoponjoso moi'wo umo'nimonto yalofoho. ²³A'amu oso honingkanomo iningkowalokwofo somo uhwonontani nakwo huno hwasyoso ole syafisyiwo'ningkuhwoni, U a'amu honingkano wopingo'njofoho. Hwapingoso hofiko hwomtame ehumantifi hofikoe yofe monje yasyontifi yo'mayo a'apaho umo lonteso monje yasyiwo'ningkohofofoho. I oso'no nakwo huno wonyo so'nji honingkano wonyo so'nji wae yaof'neso hungkuno hiso monefo'manehoho. O'o, nihu'no awonoho.

**Anitu kako Kilaisi'nji nakwo'njimo songo
humayo'ne nelika'mentisofoho.**

3 ¹Anitu kako Kilaisi'nji nakwo'njimo songo humayo'ne nelika'mentiso so'no nakwo Kilaisi'nji yo'mayo ahwomomjo so'ntnne'no yomohu'nyopo womeho'nosyano. Kilais nakwoe Hwe Engo sohwo yofe engo manto Anituye aho anga sohohtani nemokosyohumayo'ne humaho. Nakwo kako'nji wohumantane'no yihwono. ²Sekwo yo'mayo hwahoponjo somne'no huno syafisyikutoho. O'o, yo'mayo ahwomomjo somne'no fisyafihupmno. ³Hwapingoso nakwo yo'mayo hwahoponjo somne'no poyo hopa pe'nontani songo humayo neso Jisasimo ufohi'ningkahoningkuhwoni Jisas kako Anitumo ufohi'ningkahoningki Anitu kako wopingo nemokosyohumaho. ⁴Kilais nakwoe songo humayo'neso ne hweho. Kako utihwa'nyopo i'mofapihwoso'no sekwo kako'nji nohumafikuji kakoe yokumpohn'nyo so'nji yofe engo so'nji womantifeho.

Olo hungkuno loso yahino yofoho so'nji songo ntnne'ne hungkunofoho.

⁵Hwahoponjo yahino wonyo simeho mo'mo mnonawojoso poyo wape'nono. Yahino wonyoso olenoho. A'mohufo, hungkuno wonyo, simeho fefoyo, huno wonyo, nom'ne a'amufe yo'mayo so'no hi namo'nyo, osenoho. A'amu nom'ne a'amufe yo'mayo so'no hi umo'noso sohwo kako yo'mayo ho'yangoso kako anitu pa'nyo umokonto kako oso humnohini iningkowalofoho. ⁶A'amu oso yo'mayo hwahoponjo yahino wonyoso iwo'ningkohoho somo Anitu kako simeho wonyo uyonefoho. ⁷Hohonta honingkano wonyo hiso sekumo yokumpohn'nyo semokosyohumentaningki sekwo soku yo'mayo wonyoso imotofo kuyoho.

⁸I oso'no olohonta sekwo yahino hopi'nonohino loso foho'naopmno. Simeho wonyo, yoka, sitofo, oso foho'naopmno. I sifajo'nji wonyo hungkuno so'nji sekwoe mango mta'ni noswapihwoloho. ⁹Sekwo hwasyo hungkuno a'amu so'nji nohningkutoho. O'o, yo'mayo yahino wonyo imotofo somo nto ho'nao'mentohofofoho. ¹⁰Oso'no sekwo a'amu songo imo'nimentohofofoho. Oso a'amu songo imo'nalokunjoso Anitu kako hwapingo hweho. Sikuno huhwo huhwi Anitu kako a'amu songo sokumo kakine'no huno wopingo sejaponto yahino songo'nji Anitu kako pa'nyo semokalofoho. ¹¹Nakwo Anituye yahino songo ma'mentihwone hn'nwi nakwo hinjohi'nwi afa'nwoho. I ole liwo'ningkuhwoni, A'amu temtitifo kengo kengo mta'ango hwafoho. U hungkuno kengo'njo hwafoho. U Jutafe honingkano hungkunomo iningkuwo'ningkohofofoho. Honingkano hungkunomo miningkayo'njofoho. U a'amu we'mta'angofoho. U hameponjo a'amufoho. U a'amu yofe engo'njo hwafoho. U a'amu siki'njofoho. Ose liwo'ningkuhwoneso siki hungkunofoho. Hungkuno neso olenoho. Kilais nakwoe songo humayoso hwapingo sohwo kako nakwo a'amu kengo kengo hn'nimo nonafohi'nonto kako nakwo hinjoho'nimo humaha.

Nakwo hitoho inyo yahino somo uningkohwano.

¹²Sekwo Anituye a'amu ne kuyoho. Kako sekumne'no hitoho ulofoso so'no kakine'no sehwasopo'mentisofoho. Oso'no sekwo kakoe yahino lomo tifi finingkamno. Sekwo a'amu hopi'nonohino somne'no hitoho selofihwoso'no hofikimo wopingo ulohopmno. Sekwoe yofe monje yasyikuji sekwo a'amu somne'no hwahopo pawomno. A'amu fihwa sekumo wonyo selohopijoso sekwo simeho wonyo uyikutoho. O'o, sekwo simeho wopingo uyimno. ¹³Sekwo a'amu so'nji fo'ma'nimno. U a'amu fihwa nom'ni hwamne'no simeho wonyo umo'noso so'no sekwo wonyo homo somo hohujwo'mo meho'naopmno. Nakwoe Hwe Engo sohwo nakwoe wonyo wae enao'mentiso oso pa'nyoso nakwo nom'ne hwafe wonyo so'no hohujwo ukinjaofano. ¹⁴Yahino wonyoangkafo

selohe so'nji nom'ne yahino anga'nohino nom'ne somo hwofilo'nnyo so'nji ufohi'nimno. Oso simeho inyo yahino so'nji ufohi'nimno. Simeho inifijo'manji simeho afa'njo wonyoangkafonjo wohumantifeho. ¹⁵Kilais kako simeho pompenjiyo nejapiwo'ningkiso sohwo nakumo yokumpohn'nyo wonemokosyohumano. Kilais kako nakwoe a'apaho anga'nohino pa'nyo simeho pompenjiyo'nji humayo'ne so'no nakumne'no johoho nalimentisofoho. Oso'no sekwo soku sikuno huhwo huhwi kakimo isamoyoka uliwo'nimno. ¹⁶Kilaisiye hungkuno wonyoangkafoso sekwoe simeho mo'mo nomafikuji huno wopingo sejapihwosi yo'mayo iwo'ningkohoho somo ufehu'mokasesyono. Ose ifijo'manji sekwo Kilais mta'ni huno wopingo tipemafikuji sekwo filutihunimno. Honingkano wopingo somo mihatnimmno. Ose ifijoso sekwo Anitumne'no simeho wopingo semo'ningkuhwoso'no sekwo Anituye hungkuno'njo Ta'njo Iyoswo ta filimno. Oso'nji tajo angomjo ta so'nji ta nom'neso Anituye Towahuno sejapeso Anituye yofe ho'nomayo'ne filutihunimno. ¹⁷Sekwo yo'mayo hungkuno wolano likuji ou syoho uyano likuji sekwo Jisasi'nji ejoku'nohumafikuji sekwo Mpohwo Anitumo isamoyoka ulikuji yo'mayoso nakwoe Hwe Engo Jisasiye yokumpohn'nyo'nji fiyimno.

A'mu somontohwa Anituye simeho wopingo umokiyo'ne yahinofoho.

¹⁸Sekwo moya'mi sofasi sekwoe hwehwamne'no hwahopo pawomno. Hofikimo enjwa'mo fosyohumamno. Hofikoe hungkunomo haloho ito'no popmno. Oso yahino nakwoe Hwe Engo moya'mi sofa hofiko ifitnne'ento imentisofoho.

¹⁹Sekwo hwe sohwaso sekwoe moya'misafamne'no wasemo'nono. Sekwo simeho wonyo semo'ningkuhwoso'no ape sofamo yoka hungkuno nulikutoho. O'o, hungkuno hofiyonohino ulimno.

²⁰Sekwo mehomi soku, seningkwohwo sena'wohijafe hungkunomo sikuno huhwo huhwi haloho popmno. Ose ikujo'no Anitu kakoe simeho wopingo umo'nimontonoho.

²¹Sekwo homningkwohwosasi homna'wohijasi sekwoe mehomife simeho wonyo umokukutoho. Oso hwapingo hiso ole, yoka, sitofo, sifajo hungkuno uliwo'ningkutoho. Yo'mayo ulohofikujo'no hofiko simeho tohino umningkuhwoso'no honingkano wonyomo wowantifeho.

Syoho ulohofiyo so'nji mokosyohumayo sohwanjiye hungkunofoho.

²²Sekwo syoho ulohofiyo soku, sekwoe hwe engo sohwafe hungkunomo tifi finingkamno. Sekwoe syoho somne'no wasemo'nono. Syoho homo somo semokosyohumayo sohwo kako nosehoningkahoningki syoho yokumpohn'nyo iwo'ningkohoho oso pa'nyoso ne'no fiyikuno. Hwapingoso sekwo Anituye yofe ho'nomayo'ne syoho yalokwofo.

²³Yo'mayo hopi'nonohino uyano likuji simo'mo ole fisyafihupmno. Olo

syoho we'e loso a'amumne'no miyalokuyihwono. O'o, nakwoe Hwe Engo Anitumne'no yalokuhwono. Ose syafisyikui syoho yokumpohn'nyo fiykuno. ²⁴Sekwo iningo seyihwoloho. Nakwoe Hwe Engo Anitu sohwo sekwoe syoho yo'mayo so'no ho'yango ne sejaponefoho. Oso ho'yango neso Anitu nto hwsopeehumentisofoho. Sekwo Kilaisiye syoho ulohofiyu soku kako sekwoe Hwe Engo hweho. ²⁵A'amu fihwo kako wonyo yoso'manji kako tohino nomanefoho. Nakwoe honingkano wonyomne'no Anitu kako tango monejape'njo iyoso'no afofo hungkuno mulanehwono.

4 ¹Sekwo hwe engo syoho selohofiyu sohwaro mokosyohumawo'ningkohofu sohwasu, sekwo huno ole seyohu, Sekwoe Hwe Engo ne sohwo ahwomomo nohumantu sehonalofoho. Oso'no sekwo a'amu nomokosyohumawo'ningkohofu sohwaro yahinu wopingo'nohunu ulohopmno.

Olo yahinu lomo finingkamno.

²Sekwo Mpohumu jomo uju so'ne yahinu somo yokumpohn'nyo fikesyohumamno. Sekwo Mpohumu jomo ulanu likui simo'mo huno nto'no syafisyikui Mpohumu jomo ulikui isamoyoka ne'nohunu ulikuno. ³Sekwo Anitumu nakune'no nefo'mayo'ne jomo ulimno. Olo so'no ulimno. Anitu kako kakoe hungkuno lutihwayo'ne honingkano wonamofiyono. Olo hungkuno hiloso hwapingoso Kilaisiyoho. Hohonta hungkuno hiloso hiyaso'mo wentaningki Kilais ehontojwahumentisoso olohonta ngko hungkuno hiloso a'amu somo lutihwahoningko a'amu fiso nakwolaho lontifi imp'angomo intofanuhumentohofofoho. ⁴Oso'no olo hungkuno Kilais ehontojwahumentiso loso ngko a'amumu nto'no lutihwayo'ne sekwo ngkine'no Mpohumu jomo ulimno. Olo syoho Anitu ntapmentiso loso ngko a'amufe huno somo ito'no ehohosasiyo'ne Mpohumu jomo ulimno.

⁵Nakwo olo hwaho lopo siki humayo'ne'maho. O'o, nakwo Anituye syoho ulohofiyu'nwoho. Oso'no sekwo nom'ne a'amu Anitumu iningkawo'ningkohofu so'nju nohumafikui sekwoe yahinu somne'no huno ito'no syafisyikui Anituye honingkano wopingo utihwamno. ⁶Hungkuno ulikujono siki hungkuno so'nju wonyo hungkuno so'nju nolikutoho. O'o, Anituye hungkuno nto'nohunu esyohumafikui huno wopingo tipemafikui hungkuno hofiyu'nohunu filimno. Ose ifijoso a'amu sekumu yo'mayo hungkuno selohoningkujo'no sekwo aku hungkuno ito'nohunu ulimno.

Poul kako Tikikosi'nju Ounesimosi'njimu lihwatimentisofoho.

⁷Tikikos sohwo kako nose'mahwosi nje hungkuno yo'mayo so'no sejo'ne hweho. Kako Anituye syoho so'no hi umo'ningkahoningki nakwo'nju syoho yalofoho. ⁸Oso'no ngko Tikikos sekuyepono uhwojalokweno. Kako yo'mayo ne'ma'maso so'nju selihwosi sekumu yokumpohn'nyo

wasesosofito'montonoho. ⁹Nekwo Ounesimos huhwo'njimo sekuyepono lihwojalokuhwoyo. Tikikosi'nji siko nose'mahosisi yo'mayo olopo ne'ma'maso so'no wolosetihwanjiyoho.

Poul kako a'amu Koulousi somo nje a'amu kuyoho ulimentisofoho.

¹⁰Alisitakos sohwo impo'angomo ngko'nji humantihwoyo sohwo kako nje a'amufu selalofoho. Mak, Mponopasiye koningkwa'wehwo kako huhwo'nji nje a'amufu selalofoho. Mak huhwo sohwo sekuyepono se'maso'manji nto selimale hopaso sekwo kakimo utimafikuji hofiyu mokosyohumamno. ¹¹A'amu nom'ne Jisas Jasitos kako huhwo'nji nje a'amufu selalofoho. Oso a'amu Jutafe temtitofo mta'ango hufa'u sihune sohwa hofiko Anituye yo'mayo hopi'nonohinoso a'amumo yokumpohn'nyo enemokosyohumayo'ne syoho engo yalokuhwono. Hofiko wonyoangkafo nifo'malokwofo.

¹²Nom'nehwo Epeefilos sekwoe angoponta'ango huhwo'nji nje a'amufu selalofoho. Kako huhwo Kilais Jisasiye syoho ulohofiyu hweho. Sikuno huhwo huhwi kako sekumne'no Mpohumo jomo uliwo'ningkiso hweho. Ole uliwo'ningkoho, Anitu sohwo, kiko a'amu Koulousi somo hofiko kikine'no yokumpohn'nyo lohoho'neso kiko ufo'maho. Hofikimo yokumpohn'nyo engo umokocho'no hofiko sokafo umo'nife. Jije huno hopi'nonohinomo hofiko huno uyihwoso'no osomo tifi wokiningkapife. Epeefilos Anitumo jomo ose uliwo'ningkisofoho. ¹³Ngko sohwo'ni Epeefilos sohumne'no huno ole niyohi, Kako a'amu Laoutisiyanta'ango sokunonji Hiyelapoulisnta'ango sokunonji sekwo sokunontnne'no sefo'mayo'ne syoho engo yalofoho. ¹⁴Luk sohwo hwe uyohofaho syoho wonyoangkafo iwo'ningkiso sohwo'nji Ntemasi'nji siko nekwoe a'amufu selalokusiyu.

¹⁵A'amu Laoutisiya mta'ango Anitumne'no iningkawo'ningkohofu somo nje a'amufu ulalokwe so'no sekwo ulimno. Nom'ne a'mu Nimifa'nji a'amu kakoe angomo Anitumne'no uhu'mokuwo'ningkohofu so'njimo nje a'amufu ulalokwe so'no ulimno. ¹⁶Olo iyoswo losomo sekwo atofu losojwaofikuji a'amu Laoutisiya hofiko Anitumne'no uhu'mokuwo'ningkohofu somne'no uyimno. Hofiko atofu walife. Nom'ne iyoswo a'amu Laoutisiya somne'no uyahotimaleso hofiko nosejapikujo'no sekwo hoku atofu filimno. ¹⁷Sekwo Akiposimo ole ulimno. Oso syoho Anitu kijapmmasoso kiko ito'no esyohumahoji ne'njo fiyohoho.

¹⁸Olo iyoswo simo'mjo semti'mokiyoheso nom'ne a'amumo ulahoningko mti'mokohoho. I olo hungkuno ae'uyo loso ngko Pouli'ni nje aho'nji mti'mokalokweno. Nje a'amufu selalokweno. Sekwo ngko impo'angomo humale so'no iningo nimofikutoho. Anitu kako yo'mayoso wopingo waseloho'montonoho. Ngko Pouli'ni mti'mokalokweno. Osohopeho.